

DECLASSIFIED AND RELEASED BY
CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
SOURCES/METHOD/EXEMPTION 382B
NAZI WAR CRIMES DISCLOSURE ACT
DATE 2008

DESENSITIZED

VIA: <u>AIR</u>	DIS. CH NO. <u>1P 26680</u>
<u>[REDACTED]</u>	INFO: <u>COSN 43-2 [REDACTED]</u>
<u>[REDACTED]</u>	MICROFILMED <u>JUN 7 1962</u>
TO : <u>SK/e1/R</u> <u>Chief, SR</u> <u>Attn: [REDACTED]</u>	DATE: <u>6 May 1957</u>
FROM : <u>Chief of Base, Munich [REDACTED]</u>	INFO: <u>EE, COS/G, POB</u>
SUBJECT: GENERAL— Operational/REDWOOD/LCDM/PROVE/AERBATH	

SPECIFIC— AECAPKLIN/1's Conversion from Catholicism to Orthodoxy

Action Required: None; for information and files.

1. Transmitted herewith as Attachment A is a translation of information provided by AECAPKLIN/1 concerning the circumstances surrounding his entrance into the priestly vocation and reasons for his conversion from Catholicism to Orthodoxy. He submitted reproductions of several pages from a brochure written by Professor Mykhaylo NUKHA (of Canada) and published in 1956, entitled, Catholic Action Against the Ukrainian Orthodox Church (see Attachment B); Subject apparently obtained this copy of the brochure from Metropolitan NIKANOR to whom the author wrote the dedication which appears on the cover (also reproduced by AECAPKLIN/1).

2. Subject states that he accepted a proposition from Archbishop PALLANI which was allied with underground instructions to convert from Catholicism to Orthodoxy in early 1943 and was formally ordained into Orthodox priesthood sometime in 1944. At the latter date, he also had to undergo formal processing in Lvov for conversion from the Catholic to the Orthodox faiths.

3. According to Subject, the conversion was effected merely to serve the purposes of the Ukrainian people in the Orthodox climate per instructions from the Ukrainian underground in its struggle against the Poles and Soviets; the conversion was merely the assumption of a cover for his activity. However, since these events took place, Subject has acquired a deep conviction concerning Orthodox Church tenets and completely rejects his former Catholic status. Among other items, Subject disagrees with the Catholic Church's practice of celibacy and is opposed to recognition of the Pope as leader of the Catholic Church.

Approved: [Signature]

Attachments: A & B, as stated, herewith.

DISTRIBUTION:

3-SR w/atts. A&B
2-EE w/att. A; w/o att.B
2-COS " " " "
2-POB " " " "
3-MOB w/att.A in dupl; w/att.B

HDP:arf

COPY ROUTING	
#1	3 w/ATT A&B
#2	1
#3	A/3
#4	
#5	

WPA 1360

ROUTING	INDEX
WPA 1360	

[REDACTED]

SR/e1/R

SECRET

10P

REDWOOD
Att. A to EIMA-26690

MICROFILMED

JUN 7 1962

DOC. MICRO. SER.

SUBJECT: Supplementary data re my Biography

1. There is a part of my relatively short but wild life which is not understood by many people, including my closest friends. This is concerned with my conversion to Orthodoxy in 1943 and ordination as an Orthodox priest. My friends and antagonists, who do not have the courage to ask me openly about it, have reached two basic conclusions:

A. My antagonists say that I wanted to establish a career with the Orthodox Church and therefore I became an Orthodox priest. They opine that it would have been much more difficult to establish a career in the Greek-Catholic Church.

B. My friends, who know me very well, that is, former activity in politics and other public life (I was a member of the OUN Home' and Executive in West Ukraine, member of the Chief Executive Committee of 'Ridna Shkola', member of the Executive Committee of the Association 'Vidrodzhennya', member of the board of 'Hredina Tarkovlyva' and others) do not wish to believe in the above-mentioned conclusion. They say that I entered the Orthodox Church at the instructions of Rome to conduct missionary work for the purpose of converting the Orthodox to Catholicism. This belief is also the conviction of a segment of the Orthodox population (see reproduction of the brochure by Prof. Mykhaylo MUKHA of Canada).

2. In the name of truth I must say that neither theory is true and is far from the truth. Therefore, in this short report I wish to explain this situation in detail so that there could be no further question. In order to understand this very important step of mine, I permit myself to give some introductory comments of an historical nature.

3. After the Rome talks and treaty, a large portion of the West Ukraine (Galicia, Volyn, Kholm, Pidlyasha and the Lisko district) fell under Polish jurisdiction, affecting around 3 million Ukrainians of the Orthodox Church in Poland (I have in mind the episcopate) which was either Russian or Russified, looked askance at the fact that all the faithful of the Orthodox Church were Ukrainians. The Polish government did all in its power to stop Ukrainians from being members of the church councils. Instead, the Poles supported two lines in church activity: Polonophile and the Russo-phile. The first Metropolitan of Orthodox Churches in Poland, YURII, was killed by a fanatic Russian monk only because he supported Ukrainians in the Orthodox Church. The next Metropolitan was DIONIZIY (Dionisii VAINEDINSKIY), a Russian who was an instrument of the Polish authorities. DIONIZIY was instructed by the Poles not to make Ukrainian appointments to Orthodox parishes in Galicia of which there were 40; and there were no Ukrainians appointed...only Russian emigres or Galician Russophiles who were loyal to the Polish authorities were appointed. In this manner, a paradox existed on Ukrainian soil, especially in Galicia, the faithful of the Orthodox Church were Ukrainians and the priests were either Russians or Russophiles who sabotaged Ukrainian activity.

[REDACTED]

~~SECRET~~

~~DECLASSIFIED~~

AA
EGMA - 26690

page 2

4. The Polish authorities conducted the same sort of politics in the Volyn area. Therefore, it was not surprising that a large number of Orthodox priests converted to Greek-Catholicism so that they could be free to serve the Ukrainians. This situation for the Ukrainians was very menacing.

5. When in 1933 I was instructed to organize OUN branches in the Volyn, Kholm and Polissya areas, I saw with my own eyes the dreadful situation of the Orthodox Church. Russian or Russophile priests kept the faithful loyal to Poland, prayed for the Polish presidents, marshalls, for the Polish army and government which again tried to pacify the Ukrainian population; however, the Poles failed and arrested masses of Ukrainians, placing them in prisons and, in 1934, sent them to concentration camps. The Pochayivska Lavra, formerly center of Ukrainian religious, cultural and political activity, was completely Russified. All monks, numbering about 300, were former Russian officers and agents of the Czarist regime who hated everything that was Ukrainian. All religious services and sermons were in the Russian language which the faithful hardly ever could understand.

6. Arriving in the Volyn area in May 1933, others and I were instructed to organize demonstrations of protest against Russophile and Polonophile politics in the Orthodox Church. I did this with the assistance of an OUN net (including Stepan PSHENYCHNYI, Rostyslav VOLOSHIN, Ihor CHUBS'KIY, Oleksander SOSOL and others). On the day of Metropolitan DIOMIZIY's arrival to Pochayev, every road through which he would travel was decked with yellow and blue flags. These Ukrainian flags (18 meters long) also were hung on all church bell towers. We visited all monk-priests in monasteries and assigned them (with warnings) to give their sermons in the Ukrainian language, etc. The demonstration was successful. DIOMIZIY became afraid when he heard of the demonstrations and did not appear in Pochayev. All sermons were given in the Ukrainian tongue, either by the Russian priests or by selected peasant laymen.

7. However, this condition did not continue very long. The Polish government learned that I was one of the instigators of the aforementioned demonstration and arrested and imprisoned me. Other colleagues also were arrested and spent several months in prison. The Russification and Polonization process continued after 1933 and lasted until 1942, that is, till the occupation of Poland (West Ukraine) by the Germans. The Germans conducted better church politics than the Poles, i.e., their policy was that all Ukrainian settlements had to have Ukrainian churches, they cancelled Russian as the official church language, they consecrated new bishops and assigned only Ukrainian priests to parishes. It was at this time that Professor Ivan CHIYENKO was consecrated as bishop of Kholm (he is now Metropolitan PALLADION in Canada).

8. In 1942 the former vice-minister of finances with UNR, Palladiy VYDYMIDA-RUDENKO, was consecrated as bishop (Archbishop PALLADIY) of the Krakiv, Lemko and Ivov areas; he is now in the United States. It was in PALLADIY that the Ukrainians of Galicia found their true bishop; however, PALLADIY had no Ukrainian priests under him (all the Russianized and Russian priests remained in the parishes) and he began his search for priests.

PH
EGMA
266 90

page 3

9. However, when OUN/PROVID began establishing contact with PALLADIY, Vasyl OHREMOVICH was sent to PALLADIY who complained bitterly about the situation. PALLADIY also complained to prof. Volodymyr KUBILOVICH when the latter also was sent by the OUN. Fm. MAK-BOYCHUK, the OUN/MELNYK representative, also heard the same complaints from PALLADIY.

10. In light of this situation, the OUN (then situated in the General Government, i.e., Galicia and Poland) conceived of the plan to have Greek Catholic seminarians become Greek Orthodox priests. The OUN made such propositions to several of my friends and I also was approached with the same plan by fm. MAK-BOYCHUK and Vasyl OHREMOVICH. At that time, very few people expected the German front to be broken and the area to be re-occupied by the Soviets; therefore, we made plans for the situation as it existed under the Germans. Thus, at the beginning of 1943 when PALLADIY also made the same proposition to me, I accepted.

11. I accepted not because I wanted to make a career for myself in the Orthodox Church nor at instructions from Rome, as some people have remarked, but because of a patriotic, national obligation and as a person who with his own eyes saw and lived through that particular period of the church in the Volyn, Polissya and other West Ukraine areas. It goes without saying that taking this step was not a light decision for me; it meant that I had to convert from Catholicism to Orthodoxy. In various circles, this is tantamount to a betrayal of the Church. However, there were proper persons who knew that I converted for the best of reasons and this gave me the strength to take the step. I have never been a careerist or opportunist and will never be one until I die; this fact was known to many people.

12. I must point out again that there were others in the same position; I learned this during discussions with various OUN/PROVID members and Archbishop PALLADIY. I can identify some whose names appear in my archives:

- A. (Rev.) Der. Omurzak MUS'KYY, from Peremysl; professor of the Greek-Catholic Seminary in Peremysl.
- B. Rev. Hryhoriy PAVLYSHYN, from Typchyy povit, Dolyna.
- C. Rev. Dmytry KHILAK, Bincharova, povit Kroshno.
- D. Rev. Ivan POVKH, Chernyava, povit Mostys'ka.
- E. Rev. Marian KHILAK, from Rohatyn.
- F. Rev. Hryhoriy HARASIMIV, Benkovets', Rohatyn.
- G. Rev. Petro TUD', from Pavlova, near Ternopil.
- H. Rev. Petro TARNOVS'KYI, from Boronchyna.
- I. Rev. Ivan KOZHULINS'KYI, from Bukovina.
- J. Rev. Ivan LEVYLAR, from Krosyna.

As far as is known to me, I can vouch for the above-mentioned persons as having converted from Catholicism to Orthodoxy at instructions from the underground.

13. I do not exclude personally that one or another of the above-mentioned may have converted at instructions from Rome; there were rumors to this effect concerning POVKH and KHILAK. But, looking at the situation objectively, I do not believe that even they converted in the interest of the Vatican.

3-26

page 4

ATT
E611A -26690

I do not have to mention that it was not our task to conduct a struggle against the Greek-Catholic Church; on the contrary, we were to continue our friendliness with them and cooperate with them in the interests of the Ukrainian situation.

DESENSITIZED

M. MYXA

~~КАТОЛІЦЬКА АКЦІЯ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ
ПРАДОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ~~

Накладом
1955 р.
на фірму «Маккейс»
в місті Торонто
засновано
16.1.1955
«Маккейс
Інкорпорейтед»

Виступаючи від імені православних українців м. Торонто, об'єднаних у Братстві Св. Володимира, він гостро запротестував проти фальшування історії Української Православної Церкви в Енциклопедії Українознавства.

Закінчив він свій виступ (до речі перерваний одним із членів президії) заявкою, що православні українці м. Торонто солідаризуються з покійним проф. Б. Лисянським, який у висновках його відомої статті "Мачушка опіка" зазначив:

"ОСКІЛЬКИ ВИПУСКОМ ІІ-го ТОМУ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА НТШ ДОБРОВІЛЬНО ЗРЕКЛОСЯ СВОГО ТИТУLU НАУКОВОЮ УСТАНОВИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЗНАЧЕННЯ, (БО ПОРУШИЛО ПРИНЦИП, ЯК НАУКОВОСТИ, ТАК I ВСЕУКРАЇНСЬКОСТИ), УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОСЛАВНИЙ ЗАГАЛ УВАЖАЄ СЕБЕ НАДАЛИ ЗВІЛЬНЕНИМ ВІД ОБОВ'ЯЗКУ УДІЛЯТИ НАЗВАНОМУ Т-ВУ МОРАЛЬНУ ТА МАТЕРІЯЛЬНУ ГІДТРИМКУ". ("Український Голос", чч. 14—15, 1952 року).

Отже і в Торонто православні українці відмовили НТШ в будь-якій підтримці. Подібну зустріч мав д-р Фіголь і в Едмонтоні.

Штаб Католицької акції, очевидно, урахував цю нову обставину і, як бачимо, вже тепер круто змінив свою тактику.

16. "Український Християнський Рух" — нова форма католицької акції.

За рухом магічної палички зникають зі сторінок "Світла", "Нашої Мети" та інших католицьких чаосписів напади на православ'я. Натомість висувається нове гасло: "Український Християнський Рух".

Подам у скороченні основні думки, що мали б характеризувати цей рух за статтею: "Православні українці на шляху організування Християнського Руху". ("Наша Мета", 30/V 1955 р.)

Цей рух має буцімто "узгіднювати наше громадське життя з духом Христової науки, поглиблювати християнську мораль у нашому суспільстві тощо. На думку ініціаторів

"Християнського Руху", він "буде спроможний виконати ці завдання, коли буде повний, себто, коли до нього поруч католиків приступлять православні".

На нараді, що відбулася з цього приводу в Мюнхені, було присутніх понад 20 осіб видатних представників релігійного, наукового, політичного і журналістичного життя, які "однозгідно ствердили, що організація Руху є пекучою потребою дня і що до організації мусить приступити православні".

Отже, мали б "повстati двi рiвнобiжнi гiлki Руху, себто поруч католицької, яка органiзовується вже вiд кiлькох мiсцiв i православна, якої органiзацiю започаткованo нара-дою".

Для цього вже обрано окремий Організаційний Комітет у такому складі: Іюк. Є. Гловінський — голова, С. Нагай — заступник голови, полк. Кмета — секретар, доц. А. Лисенко — скарбник, проф. Юрченко — вільний член.

"Цей Комітет має передусім зайнятися глибшим простудiюванням завдання i можливостей Руху. Крiм цього треба намагатися перекинути органiзацiю до iнших, НАСАМПЕРЕД ЕВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН (моє пiдкреслення) з бiльшою кiлькiстю українцiв". А далi йде дуже цiкава для нас, православних українцiв, така заявaга:

"По основнiм простудiюваннi предмету, Комiтет звер-яється з вiдповiдною пропозицiєю по апробaту ДО ВИСОКО-ПРЕОСВЯЩЕННІШОГО ВЛАДИКИ (до якого — не сказaно, отже треба здогадуватися. — Прим. автора), бо хоч Рух згiдно з закордонними зразками є незалежний вiд iерархiї, та проте повна пошана авторитетiв є першою передумовою його успiху".

"Обидвi вiтки повиннi мати зближену назву, одинаковий статут, спiльно вiпraciованu програму, аналогiчну органiзацiйну сiтку (все це вже давно опрацювала католицька сторона, а православним залишається лише прийняти все готове. — Примiтка автора). А згодом має бути створене з обох гiлок координацiйне тiло, яке керуватиме загальною дiяль-ностю i узgidнюватиме спiвпрацю".

У статті вказується, чим практично мали б зайнятися дві гілки Християнського Руху.

1. Святкувати в 1955 році спільно 1000-ліття християнства в Україні, хоч такий ювілей припадає на 1988 рік. Про це знає не лише кожен українець, що хоч трохи цікавиться історією свого народу, але й кожен наш школяр.

2. Спільно відзначити переслідування Церков в Україні з нагоди 25-ліття знищення УАГЦ і 10-ліття виарештування ієпархів в ЗУЗ.

Другий стовп католицької акції проф. І. Мірчук у статті "Конгрес Українського Християнського Руху" визначає задання цього нового руху по іншому:

"Спроби створити на політичній платформі спільній центр для береження загально-національних та державницьких інтересів перед чужим світом не вдався, бо Українська Національна Рада не зуміла з'єднати у своєму гурті чисельно дуже сильні націоналістичні та монархістичні групи. І тому виникла думка створити організацію, що спиріючись на спільніх принципах християнської моралі, могла б бути відповідним форумом для зустрічі представників політичних середовищ для обміну думок та узгодження поглядів на різні справи. Такі та інші мотиви привели до постання акції, яка назовін оформила себе правно і організаційно, як Український Християнський Рух".

Це все щось інше.

А далі д-р І. Мірчук лише в цій статті, що організатори руху "залишили обом віткам однієї великої християнської родини вільну руку у виборі власних організаційних форм".

Ще більшою несподіванкою є ствердження, що "рух покищо не може йти в маси, а повинен триматися принципу елітарності. Метою руху є скупченні другої еліти, аристократії в розумінні Липинського". ("Свобода", ч. 133, 14-го липня 1965 р.)

А як же тоді святкувати 1000-ліття християнства в Україні? Хіба має відзначати його сама еліта?

Третій стовп католицької акції М. Брадович у статті "Криза визвольної акції і Український Християнський Рух в Європі" дописався був до того, що "сучасну кризу хоче Рух

**усунути, "ЗЛАГІДНЮЮЧИ ПОЧУТТЯ ХРИСТИЯНСЬКОЇ
ЛЮБОВІ". ("Америка", 10/XII 1954.)**

Справді, "темна вода во облацах воздушних". Такі в основному думки, що їх кладуть в основу цієї спасенної спрви панови Янів, Мірчук і Брадович та інші спонзори з Риму.

Ідея не нова. "Благословенні" наслідки її ми, тоді ще скитаючи, відчули в 1947 році в м. Зальцбурзі (Австрія), де за почином о. Михайла Коржана (одного з авторів "Історії Церкви" в Енциклопедії Українознавства), було теж створено з двох гілок координаційне тіло з тими ж завданнями, що й тепер. І коли почало воно "координувати", то заведіся в нашій Св. Покровській церковці подвійні Літургії, не зчущись ми, як до Риму поїхала згадувана вище делегація, просити Папу прийняти нас, православних українців під його руку. Багато "несподіванок" мали ми тоді від того "координаційного тіла" і пів року воювали з о. М. Коржаном, аж поки він погодився скликати загальні збори нашої Православної Громади, щоб обговорити цю "координацію".

О. М. Коржан, я певен, пам'ятає ще й зараз, що ці збори були "гаряченькі", і він не мав іншого виходу, як через задні двері залишити залю, де відбувалися збори (дарма, що ця заля була оточена озброєною "Службою Безпеки"), і таки тієї ж нічі покинути нас на поталу долі, навіть не сказавши нам "бувайте здорові" (не було коли) та перемандрувати до Мюнхену на славнозвісну Dachauer Strasse ч. 9.

Зрозуміла річ, що з відходом о. М. Коржана "координуваніє тіло" вмерло, а тепер його хотять воскресити. Звичайно, для нашого "спасіння".

Проаналізуємо цю справу. Хто розпочав її? Безперечно Рим, вірніше штаб його Католицької акції. У статті згадується, що цей рух незалежний від ієпархії. Хто з нас, знаючи структуру Католицької Церкви, в це повірить? Якби ми хотіли на хвилінку припустити незалежність від ієпархії будь-чого, що відбувається в лоні Католицької Церкви, то як пояснити ось таке твердження:

"... В Христовій Церкві законне право навчати народ мають тільки римські Папи з епископами. Тому кожний, хто яким-небудь способом співпрацює з духовенством, чи Цер-

94 ЕГМА
26692

ковною Іерархією, повинен знати, хоч би він мав теологічне образування(?), що в Церкві виключне право навчання мають особи щойно згадані і тільки вони мають місію безпосередньо від Бога. Всі ж інші, хто б то не був, можуть дістати право навчання. АЛЕ ТІЛЬКИ В ЗЛУЦІ З ІЕРАРХІЄЮ ЗА ВКАЗІВКАМИ І РОЗУМІННЯМ ІЕРАРХІЇ (мое підкреслення). ХТО БАЖАВ БИ УНЕЗАЛЕЖНИТИСЬ В ТОМУ СВ. ДІЛІ, ТАКИЙ УЖЕ ТИМ САМIM ВІДДАЛЮВАВСЯ Б ВІД БОГОМ ОБ'ЯВЛЕНОЇ ПРАВДИ..." ("Актуальна і важлива справа", о. В. Ковалік ЧСВВ, "Світло" ч. 16, 1954 р.)

Написано ясно і недвозначно. Тому, хоч д-р Янів і очілює цей новий рух в Європі, не підлягає жодному сумніву, що він, як один зі стовпів католицької ажії, робить це "за вказівками і розумінням" спонсорів Руху з Риму.

Бо й справді, якщо б цей рух мав такі благі наміри, то чому б ініціаторам його з Риму не узгіднити його в першу чергу з Проводом УАПЦ в Європі. Як бачимо, справу ініціює Рим, який ігноруючи Провід УАПЦ шукає і, як завжди буває, знаходить податливих людей серед української православної інтелігенції, що дуже часто з довір'ям сприймає такі приманливі гасла.

Ті, що ще вчора зневажали нас, обзвивали нез'единеними, схизматиками, а нашу Св. Церкву схизмою, ті, що в нечуваний серед культурного світу спосіб робили й роблять напади на Провід нашої Церкви і духовництво, фальшують її історію, ті, що в США відмовилися спільно з православними українцями відзначити сумну річницю голоду 1933 року в Україні, що відмовилися помолитися за спокій душ загинуліх від голоду наших братів і сестер, бо для них вони, ці загинулі, були лише схизматиками -- сьогодні хотять спільно з нами відзначати 1000-ліття християнства в Україні. А це не висохла фарба на газетних повідомленнях про те, як поставився Провід Католицької Церкви в Бразилії до своїх вірних за те, що вони, як українці, взяли участь у зустрічі Кіпряха Української Православної Церкви США. Владики Митрополита Іоана Теодоровича під час канонічної візитації підлеглої йому Української Православної Церкви у Бразилії.